

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ВИХОВАТЕЛІВ ШКІЛ-ІНТЕРНАТІВ ЩОДО ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Сьогодні проблема формування комунікативної компетентності молодших школярів шкіл-інтернатів набуває особливої актуальності, оскільки саме мовно-мовленнєві вміння й навички зумовлюють успішну життєдіяльність особистості.

Дослідження (І. Дубровіної, М. Лісіної, В. Мухіної, А. Парафіян, С. Смирнової, А. Толстих) підтверджують, що відмінною рисою дітей названої вікової групи, що перебувають у закладах інтернатного типу, є стан соціально-психологічної відчуженості від інших людей, самих себе, який проявляється у відчутті непотрібності іншим людям, незахищеності, невмінні продуктивно спілкуватися й взаємодіяти з іншими людьми.

Аналіз результатів позаурочної діяльності, спрямованої на формування комунікативної компетентності учнів початкових класів шкіл-інтернатів підтверджують, що цьому аспекту в заданих вище закладах освіти не приділяється належної уваги. Причиною цього відсутність наукового обґрунтування педагогічних умов, які стимулюють суб'єкт-суб'єктну взаємодію дітей і педагогів, а, також протиріччя, що виникають, між об'єктивними потребами сучасного суспільства у формуванні комунікативної компетентності дітей і відсутністю розроблених теоретичних і методичних засад цього процесу в учнів початкових класів шкіл-інтернатів у позаурочній діяльності.

Оволодіння вихователями шкіл-інтернатів теорією й практикою формування комунікативної компетентності молодших школярів ще не є гарантією ефективності її сформованості в дітей. При цьому важливе значення має ставлення педагога до професійної діяльності, бажання виконувати цю діяльність на високому рівні.

Таким чином, основною у процесі формування комунікативної компетентності молодших школярів шкіл-інтернатів є емоційно-позитивна мотивація вихователя, усвідомлення ним актуальності, необхідності означеного аспекту професійної діяльності, бажання ефективно її виконувати, знання сутності феномена комунікативної компетентності, особливостей її формування в учнів 1-4 класів шкіл-інтернатів; володіння методами формування комунікативної компетентності молодших школярів.

Виходячи із цих положень, реалізацію педагогічних завдань щодо проблеми формування комунікативної компетентності молодших школярів, на нашу думку, варто почати з організації цілеспрямованої роботи з вихователями шкіл-інтернатів. Метою такої діяльності є: оволодіння вихователями шкіл-інтернатів необхідними знаннями з теорії й методики формування комунікативної компетентності молодших школярів. Підготовці вихователів до формування комунікативної компетентності молодших школярів має також сприяти проведення семінару «Формуємо

комунікативну компетентність.

Вважаємо, що підвищення рівня методичної підготовки вихователів шкіл-інтернатів з проблеми формування комунікативної компетентності молодших школярів має здійснюватись поетапно. Так, перший етап є організаційно-аналітичним, і передбачає проведення підготовчої роботи з адміністрацією шкіл-інтернатів, спрямованої на розуміння педагогами значення й актуальності проблеми формування комунікативної компетентності учнів 1-4 класів шкіл-інтернатів у позаурочній діяльності; вивчення педагогічного досвіду; розробку стратегії вирішення проблеми формування комунікативної компетентності дітей.

Другий етап – інформаційний. Загальними цілями цього етапу мають бути: ознайомлення вихователів шкіл-інтернатів з теоретичними основами проблеми формування комунікативної компетентності молодших школярів у позаурочній діяльності; визначення особливостей формування комунікативної компетентності учнів 1-4 класів шкіл-інтернатів; розробка методичного супроводу процесу формування комунікативної компетентності дітей означеного віку, що перебувають у школі-інтернаті; презентація вихователям шкіл-інтернатів програми семінару "Формуємо комунікативну компетентність."

Третій етап – оцінно-результативний, - передбачав пошук шляхів подолання складностей, що виникли у процесі формування комунікативної компетентності в молодших школярів шкіл-інтернатів. На цьому етапі використовувалися такі методи та прийоми, як-от: спостереження, бесіда, анкетування, індивідуальні консультації, тощо.

Отже, всі названі вище етапи сприяли поглибленню теоретичних знань вихователів з проблеми формування комунікативної компетентності 1-4 класі шкіл-інтернатів у позаурочній діяльності, визначенню особливостей формування комунікативної компетентності молодших школярів шкіл-інтернатів; усвідомленню вихователями цих закладах освіти основних завдань щодо формування комунікативної компетентності дітей у позаурочній діяльності.

Література:

1. Газман О. С. Педагогічна підтримка дітей в утворенні як інноваційна проблема / О. С. Газман. // Нові цінності утворення: Десять концепцій і есе. - М., 1995. - С. 58-63.
2. Обговорюємо проблеми виховання: [методичні розробки педагогічних рад] / [під ред. Е. Н. Степанова, М. А. Александровій]. - М. : ТЦ "Сфера", 2004. - 160 с.